

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/71/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714010633
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alojz Palaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714010633.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alojza Palaja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a JUDr. Slavojka Sendeckého, na verejnom zasadnutí dňa 24. júna 2015, prejednal odvolanie obžalovanej R. O., proti rozsudku Okresného súdu Zvolen z 11.03.2015 sp.zn. 4T/45/2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovanú R. O., nar. XX.XX.XXXX o d s u d z u j e podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 54 Tr. zák. na trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

Vo výroku o náhrade škody sa ponecháva napadnutý rozsudok nezmenený.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa bola obžalovaná R. O. uznaná za vinnú z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 10.04.2013, v predajni Obchodného domu Tesco v meste Zvolen, okres Zvolen, uzatvorila s povereným zástupcom firmy Home Credit Slovakia, a.s., úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXX, v ktorej uviedla nepravdivé údaje o existencii jej pracovného pomeru ako aj o výške dosahovaného čistého mesačného príjmu, pričom na základe tejto zmluvy jej bola vydaná kreditná karta prostredníctvom ktorej čerpala v období od 10.04.2013 do 13.04.2013 úver vo výške 323,77 Eur, poskytnuté finančné prostriedky riadne a včas nesplácala, svoju solventnosť takto len predstierala, čím týmto svojím konaním spôsobila spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, Teplická 147, IČO: 36 234 176, škodu vo výške 323,77 Eur.

Za to bola odsúdená podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák., § 49 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere sedem mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bola pre výkon trestu odňatia slobody zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanej uložená povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, škodu v sume 323,77 Eur a so zvyškom trestu bola podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala obžalovaná v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhala preskúmania napadnutého rozsudku, jeho zrušenia a vrátenia súdu prvého stupňa na nové prejednanie

a rozhodnutie, alternatívne oslobodenia spod obžaloby okresného prokurátora samotným krajským súdom z dôvodov ust. § 285 písm. b) Tr. por.

V dôvodoch odvolania poukázal na situáciu, že obžalovaná svojím konaním iba nepravdivo uviedla svojho zamestnávateľa S. N. B. R. s príjmom 410,- Eur mesačne a požiadala o úver 320,- Eur, zmluvu podpísala a bola jej odovzdaná zástupkyňou spoločnosti kreditná karta na túto sumu. Obžalovaná nebola upozornená, že musí uviesť pravdivé údaje, pretože údajne tieto položky nie sú od klienta požadované, vyžadujú sa, až keď to žiada centrála, svedkyňa K. vo svojej výpovedi nevedela uviesť, či od obžalovanej žiadala podklady na túto pôžičku, prípadne, či ich aj predložila. Tiež svedok P. uviedol, že tento typ úveru, aký bol poskytnutý obžalovanej, nevyžaduje pre ich spoločnosť predloženie dokladu o výške príjmu. V ďalšom poukazuje na § 415 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého si každý musí počínať tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Ide o právnú, všeobecnú, prevenčnú povinnosť, ktorá ukladá povinnosť pre každého bez ohľadu na koho, konať tak, aby sa škodám predchádzalo a pri preukázaní nesplnenia tejto povinnosti koná protiprávne a preto zodpovedá za škodu. Podľa § 420 Občianskeho zákona každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobuje porušením právnej povinnosti, t.j. aj povinnosti § 415 OZ. Preto u obžalovanej nemohlo dôjsť k naplneniu objektívnej stránky trestného činu, ide len o občianskoprávny spor a trestné konanie vôbec nemalo ani začať. Podľa judikatúry je potrebné brať v úvahu aj prípadnú existenciu súkromno - právneho vzťahu v trestnom konaní, v ktorom ako účastníci vystupovali páchateľ a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Je potrebné trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu, aby postupovali obozretne, aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť, ak sú to ľahko dosiahnuteľné prostriedky. Preto sa aj súd v trestnom konaní musí vysporiadať s touto otázkou, keď je neprípustné, aby trestným postihom jedného účastníkom súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastníckych práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetku ich práv a záujmov.

Vzhľadom na to, že nebola z uvedených dôvodov naplnená objektívna stránka trestného činu, pre ktorý je obžalovaná stíhaná, mala byť v súlade so zákonom oslobodená spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. por.

Krajský súd na základe odvolania obžalovanej preskúmal zákonnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, s prihliadnutím i na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a zistil, že odvolanie obžalovanej je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazné prostriedky v záujme ustálenia skutočného stavu veci, a to pri plnom rešpektovaní všetkých základných zásad trestného konania pri vykonávaní dôkazov. V dôvodoch odvolania v súlade s ust. § 168 ods. 1 Tr. por. vysvetlil, ktoré skutočnosti mal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové a právne závery, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov jednotlivo i v ich súhrne.

Nahromadený súhrn dôkazov v tejto veci jednoznačne vedie aj odvolací súd k záveru, že obžalovaná sa dopustila predmetného skutku tak, ako ho ustálil vo výrokovej časti napadnutého rozsudku súd prvého stupňa. Dôkazy boli vyhodnotené súdom prvého stupňa na základe zásad správneho myslenia a vnútorného presvedčenia v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a takýto súhrn dôkazov vedie aj odvolací súd k zhodnému názoru so súdom prvého stupňa, že obžalovaná sa dopustila predmetného skutku tak, ako ho ustálil v časti o vine súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku.

Na druhej strane odvolací súd zistil pochybenie pri ukladaní trestu, teda vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, preto v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil a rozhodol sám v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por.

Odvolací súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu prihliadol na všetky významné skutočnosti § 34 ods. 1 Tr. zák., § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel k záveru, že v zmysle dôvodov odvolania obžalovanej neboli dostatočne v napadnutom rozsudku zohľadnené tieto okolnosti, hlavne pokiaľ ide o mieru spoluzavinenia samotnou poškodenou stranou, s poukazom na ust. § 415 a § 420 Občianskeho zákonníka. Z obsahu výpovedí svedkov, zástupcov poškodenej strany ako aj listinných dôkazov a výpovedí obžalovanej možno jednoznačne ustáliť, že poškodená strana pri uzatváraní zmluvy s obžalovanou výrazne svojím

prístupom v rozpore s ust. § 415 a § 420 Občianskeho zákonníka prispela k vytvoreniu podmienok na spáchanie trestnej činnosti obžalovanou, resp. ktoroukoľvek inou osobou pri zistenom postupe poškodenej strany. V podstate možno konštatovať, že svojím prístupom, resp. vnútornými predpismi vlastne vytvára akoby až úmyselne podmienky, aby bolo uzatvorených čo najviac zmlúv bez ohľadu na to, či je reálny predpoklad i v tých nižších čiastkach na navrátenie ich klientom, teda druhou zmluvnou stranou, čo aj v nižších hodnotách. Zvlášť je táto zrejma z možnosti uzavrieť zmluvu s budúcim dlžníkom bez akéhokoľvek preverovania, identifikácie zamestnávateľa alebo zdroju príjmov, na ktoré sa odkazuje budúci dlžník a druhá zmluvná strana, zrejme s tou kalkuláciou, že v konečnom dôsledku je najdôležitejšie uzavrieť zmluvu a s predpokladom, že v prípade nedodržania podmienok určených v zmluve bude práve poškodená strana profitovať z neprimeraných až úžerníckych úrokov, ktoré bude musieť dlžník splatiť s podstatne vyššiu sumu a takto dôjde k navýšeniu zisku oproti pôvodným podmienkam pre prípad plnenia zmluvy tak, ako dlžník jej prisľúbil, resp. bol informovaný o takýchto možnostiach úrokov.

Tiež z tohto pohľadu je v podstate zľahčovaním si povinností poškodenou stranou v takýchto prípadoch vymáhanie svojich pohľadávok práve prostredníctvom adhézneho konania v trestnom konaní, na ktorú rýchlosť konania sa spolieha poškodená strana oproti rýchlosti konania v občianskoprávnom konaní. Je to v podstate zneužívanie práva, ale hlavne vlastným nezákonným postupom, nerešpektovaním občianskoprávných ustanovení umožnenie páchania trestnej činnosti klientom poškodenej strany a následne obžalovaným.

Nemožno prehliadnuť predchádzajúci spôsob života obžalovanej, jej kriminálnu minulosť a tiež spáchanie trestnej činnosti počas skúšobnej doby podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody za podstatne závažnejšiu trestnú činnosť v minulosti, ktorá sa v súčasnosti nepodobá z hľadiska závažnosti predchádzajúcej trestnej činnosti, a to aj so značnou mierou prispením samotnej poškodenej strany vyššie uvedeným postupom, ktorý v podstate nabáda jej klientov na takýto spôsob páchania trestnej činnosti.

Z tohto odvolací súd dospel k záveru, že uložený trest odňatia slobody je neprimerane prísny, v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil a uložil obžalovanej trest, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu pri splnení podmienok § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák. pod dolnú hranicu trestnej sadzby splní zákonom sledovaný účel, aj z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie, bude primeranejší ako trest uložený súdom prvého stupňa.

Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, súd prvého stupňa správne postupoval v zmysle zistených skutočností porušenia povinnosti pri uzatváraní zmluvy s obžalovanou práve poškodenou stranou, túto skutočnosť uložil obžalovanej povinnosť nahradiť škodu v tej výške, ktorá bola preukázaná a povinnosť obžalovanej nahradiť túto škodu je opodstatnená, preto nad rámec takýchto dôkazov je ostatná časť škody v zmysle nárokov poškodenej strany, ďalšie dokazovanie by si vyžadovalo značné preťahy v konaní a zásadne podložené presvedčivými dôkazmi o opodstatnenosti nároku v tejto časti, preto odkázal poškodenú stranu so zvyškom nároku na občiansko súdne konanie, súd teda v tejto časti nepochybil, výrok o náhrade škody je zákonný a nebol dôvod na jeho zmenu.

Vychádzajúc z týchto skutočností a úvah odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej je dôvodné, hoci len čiastočne, ale v chybnnej časti pochybenie okresného súdu napravil sám, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.